

درعبدالرحمن بن امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه ۴۳

استاد: وافی یزدی

موضوع: نواسخ (۲: حروف مشابه به لیس)

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

حروف شبیه به لیس:

این حروف، مانند لیس، معنای نفی داشته و نیز به مبتداً رفع و به خبر، نصب می دهند و عبارتند از ما، لا، لات و
إن

شرایط عمل کردن ما:

الف- نفی آن بوسیله إلا شکسته نشود: ما أنتم إلا بشرٌ مثلنا (نفی شکسته شده)

ب- ترتیب بین اسم و خبر رعایت شود: ما قائمٌ زیدٌ (ترتیب رعایت نشده)

ج- بین ما و اسم و خبرش، إن زائده، فاصله نشود: ما إن أنتم ذهب (إن زائده فاصله شده)

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نکته ۱: اگر معمول خبر «ما»، بر اسمش مقدم شود، چنانچه معمول خبر، ظرف یا جار و مجرور نباشد، «ما»

عمل نمی کند، مثل: ما طعامک زیدٌ آکلٌ

ولی اگر جار و مجرور باشد، «ما» عمل می کند، مثل: ما بی أنت معیناً

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نکته ۲: هرگاه اسمی بر خبر «ما» عطف شود:

الف- اگر این عطف بوسیله «بل» و «لکن» باشد: «ما» در آن عمل نمی کند و رفع می گیرد، زیرا اسمی که

بوسیله این دو حرف، عطف شوند، مثبت هستند و «ما» فقط در منفی عمل می کند.

ب- اگر عطف به غیر از «بل» و «لکن» باشد: معطوف منصوب می شود.